

6. Verkeersbegrippen en -afspraken

Hieronder staan de verkeersbegrippen en verkeersafspraken die de kinderen moeten kennen om het VVN schriftelijk Verkeersexamen 2016 goed te kunnen maken. Deze begrippen en afspraken staan ook op vvn.nl/schriftelijk-verkeersexamen.

Verkeersbegrippen

• bestuurder• voetganger• fietspad• fietsstrook• voetpad• rijbaan• uitrit• weghelft• weg• opstelvak• zijstraat/zijweg	• voetgangerslicht• zebrapad• gewoon kruispunt• kruispunt/kruising• voorrangsweg• rotonde• centrum• bebouwde kom• buiten de bebouwde kom• haalantenden	• verkeersbord• onderbord• voorrangsbord• geel zwaailicht• te maken krijgen met• op dezelfde weg zijn• tegemoet komen• voorsorteren• achteropkomen	• voorgaan• voor laten gaan• voorrang geven• voorrang krijgen• tractor• dierenambulance

Verkeersafspraken

Voorrang

- Voorrangafspraken en voorrangsborden gelden alleen voor bestuurders.
- Voetgangers moeten bestuurders van links en rechts altijd voor laten gaan.
- Als je loopt, skatet, skelftert, stept, of rijdt op je skateboard, gelden de voorrangsborden en voorrangafspraken niet voor jou. Je moet bestuurders uit de zijwegen dan altijd voor laten gaan.

Voorrang bij gewone kruispunten

- Een gewoon kruispunt is een kruispunt zonder voorrangsborden. De weg en het fietspad moeten er verhard zijn.
- Bij een gewoon kruispunt gelden twee afspraken:
 - Je moet voorrang geven aan iedereen die van rechts komt rijden.
 - Je moet voorrang krijgen van iedereen die van links komt rijden.

Deze afspraken gelden voor jou als je fietst of als je met je paard bent. Ze gelden niet als je loopt.

Recht door op dezelfde weg gaat voor

- De afspraak 'Recht door op dezelfde weg gaat voor' geldt voor voetgangers en bestuurders.
- Verkeer met jou op dezelfde weg kan achterop- of tegemoet komen.
- Verkeer op de zijweg is **NIET** met jou op dezelfde weg!
- Als je recht door gaat, mag je voorgaan als iemand anders **OP JOUW WEG** afslaat!
- Als jij wilt afslaan en iemand anders wil **OP JOUW WEG** recht door, dan moet je die ander voor laten gaan.

Bij een uitrit

- Een uitrit is een uitgang:
 - uit een tuin
 - uit een garage of oprit voor een garage
 - uit een erf
 - uit een parkeerplaats
 - uit een straat als je daarbij over een uitritconstructie komt.
- Als je te maken krijgt met iemand die uit een uitrit komt rijden, mag jij voorgaan.
- Kom je zelf uit een uitrit rijden? Dan moet je bestuurders en voetgangers van links en rechts voor laten gaan.

Bij het zebrapad

- Als je wilt oversteken bij het zebrapad mag je voorgaan als het verkeer nog op tijd voor je kan stoppen.
- Als je op de fiets bij het zebrapad komt, moet je iedereen die daar wil oversteken voor laten gaan.
- Als je op de fiets bij een zebrapad komt, mag je een auto die daar gestopt is niet voorbij rijden.

Andere voorgaan - afspraken	als je loopt	als je fietst
Iemand die achteruitrijdt, moet jou voor laten gaan.	X	X
Je moet mensen die slecht ter been zijn of die slecht kunnen zien voor laten gaan bij het oversteken.		X
Je moet een bus die binnen de bebouwde kom wil wegrijden bij de halte voor laten gaan.		X
Je mag voorgaan als een auto wil wegrijden van een parkeerplaats.	X	X
Kleine bocht gaat voor grote bocht.		X
Als je uit een erf of zijweg komt rijden waar de stoep doorloopt over de weg, moet je iedereen die van links of rechts komt voor laten gaan.		X

Bij verkeerslichten

- Een verkeerslicht voor auto's en fietsers heeft drie kleuren lichten: rood, geel en groen. Bij rood licht moet je stoppen. Bij geel licht moet je snel doorgaan als je aan het oversteken bent of stoppen als het nog kan. Bij groen licht mag je doorgaan.
- Een verkeerslicht voor voetgangers heeft een rood en een groen licht. Als het rode licht gaat knipperen moet je snel doorlopen als je aan het oversteken bent. Je mag niet meer beginnen met oversteken. Je mag ook niet teruglopen.
- Kijk altijd goed uit, ook al brandt voor jou het groene licht.

Op een fietsstrook of fietspad

Als er een fietspad of fietsstrook is, kun je daar het beste gaan rijden. Soms zijn er voorsorteervakken gemaakt op het fietspad. Je moet de kant opgaan die de pijl aanwijst.

Samen fietsen

- Je mag nooit met meer dan twee naast elkaar rijden.
- Je mag anderen niet hinderen als je naast elkaar rijdt.

Afslaan

Als je links- of rechts wilt afslaan, moet je altijd je hand uitsteken.

Voorsorteren

- Je mag voorsorteren naar het midden van de weg als je linksaf wilt, als er geen fietspad of fietsstrook is.
- Ga alleen voorsorteren naar het midden van de weg als:
 - de weg breed is
 - het overzichtelijk is
 - er weinig verkeer is.

Lopen als er geen stoep is

- Is er geen stoep? Loop dan op het fietspad of op de fietsstrook.

- Is er ook geen fietspad of fietsstrook? Dan mag je op de weg lopen. Je mag zelf weten of je links of rechts loopt als er geen stoep of fietspad is.
- Kies wel de veiligste kant:
 - is er aan één kant van de weg een brede berm, ga dan daar lopen.
 - is er een bocht in de weg, ga dan zo lopen dat je het verkeer aan kunt zien komen. Loop rechts als de weg een bocht naar links maakt en loop links als de weg een bocht naar rechts maakt. Steek niet onnodig over.

Voetganger

- Je bent voetganger als je loopt of speelt.
- Ook op skates of skeelers, met je skelter, step of skateboard, ben je voetganger.

Bestuurder

- Je bent bestuurder als je fietst.
- Ook als je paardrijdt of loopt met een paard aan de teugel, ben je bestuurder.

Tegemoetkomen

Iemand komt tegemoet als hij op dezelfde weg van voren naar je toekomt. Hij komt dan niet uit de linker of rechter zijweg. Hij komt je ook niet achterop.

Achteropkomen

- Iemand komt achterop als hij je op dezelfde weg van achteren nadert.
- Hij komt dan niet uit de linker of rechter zijweg. Hij komt je ook niet tegemoet.

Te maken krijgen met

Je krijgt met iemand te maken als je rekening met die ander moet houden. Je kunt met iemand te maken krijgen die van links of rechts uit de zijweg komt.

Je moet dan weten wie er voor mag gaan. Je kunt ook te maken krijgen met een groot voertuig dat tegemoet komt. Je moet dan aan de kant of achter elkaar gaan.

Inhalen

Als je iemand wilt inhalen, kijk je eerst achterom of er geen achteropkomend verkeer is. Als er geen bestuurders achterop en tegemoet komen, kun je veilig inhalen. Haal niet in:

- als het druk is
- bij een kruispunt
- als het onoverzichtelijk is
- vlak voor een bocht
- als de weg smal is.

Zwaailichten

- Er zijn twee soorten zwaailichten: blauwe en gele.
- Alleen de politie, de brandweer en de ambulance mogen blauwe zwaailichten gebruiken. Het blauwe zwaailicht is

altijd aan samen met een sirene. Je moet auto's met een blauw zwaailicht en sirene altijd voor laten gaan.

- Een geel zwaailicht is een waarschuwingslicht: er is iets aan de hand. Voor auto's met een geel zwaailicht gelden de voorrangregels die ook voor alle andere bestuurders gelden.

Bij grote voertuigen

- De bestuurder van een bus, vrachtauto of tractor kan jou niet altijd goed zien.
- Rijd er daarom nooit vlak achter of naast.
- Steek er nooit vlak voor of achter over.
- Blijf er minimaal 3 meter voor of achter.

In een voetgangersgebied

Een voetgangersgebied herken je aan dit bord:

Soms staat er ook dit bord:

Aan deze borden zie je dat je er niet mag fietsen.

Soms mag je wel fietsen in een voetgangersgebied.

Dan staat er dit bord.

Fiets altijd langzaam en houd rekening met de voetgangers.

In het erf

- Een erf herken je aan dit bord.
- In een erf mag je overal lopen en spelen.
- Je mag anderen met je spel niet hinderen.
- Auto's en fietsers moeten in een erf stapvoets rijden (15 km).
- Auto's mogen alleen parkeren in parkeervakken.
- Als je een erf ultrijdt, moet je voetgangers en bestuurders van links en rechts voor laten gaan.

Een verkeerslicht met een onderbord

- Soms hangt dit bord onder een verkeerslicht.
- Wil je rechtsaf en het verkeerslicht staat op rood? Dan mag je bij dit onderbord toch doorrijden.
- Let goed op en geef voorrang aan bestuurders van links.

Samen op één fiets

Als je samen op één fiets zit, moet het grootste/zwaarste kind fietsen en sturen. Het kleinste/lichtste kind zit achterop. Als de grootst/zwaarste achterop gaat, is het sturen en evenwicht houden lastiger en bestaat de kans dat je gaat slingeren.

Bagage meenemen

Bagage neem je op een veilige manier mee op de fiets. Dat kan in een rugzak, in een tas onder stevige snelbinders, in fietstassen, in een mand voorop de fiets. Zorg dat er niets uit die mand kan 'springen'. Hang niets aan je stuur en houd niets in je hand.

7. Verkeersbordenoverzicht

Hieronder staat een overzicht van verkeersborden die van belang zijn voor kinderen als voetganger en fietser. Bij ieder bord wordt een handellingsgerichte betekenis gegeven, zodat het kind weet wat het moet doen als het als voetganger of fietser met het bord te maken krijgt.

Afhankelijk van de eigen omgeving zullen de kinderen wel of niet met deze borden in aanraking komen.

Verder is het mogelijk dat de kinderen in de eigen omgeving te maken krijgen met een verkeersbord dat niet in het overzicht voorkomt, maar voor het kind wel belangrijk is. Natuurlijk besteedt u dan aandacht aan het bord. Het is raadzaam om de betekenis in termen van gedrag te formuleren.

B01

Voorrangsweg.
Als je fietst, moet je voorrang krijgen van iedereen die van links en rechts komt rijden.

B02

De voorrangsweg houdt op.

B03

Als je fietst, moet je voorrang krijgen van iedereen die van links en rechts komt rijden.

B04

Als je fietst, moet je voorrang krijgen van iedereen die van links komt rijden.

B05

Als je fietst, moet je voorrang krijgen van iedereen die van rechts komt rijden.

B06

Als je fietst, moet je voorrang geven aan iedereen die van links en rechts komt rijden.

B07

Als je fietst, moet je stoppen en voorrang geven aan iedereen die van links en rechts komt rijden. (Je moet ook stoppen als er geen verkeer komt aanrijden.)

C01

Je mag hier niet inrijden/je mag deze straat niet inrijden. (Als je fietst moet je afstappen en verder gaan lopen met je fiets aan de hand.)

C02

Je mag de straat van deze kant niet inrijden. (Dit is een eenrichtingsstraat. Er mag wel verkeer tegemoet komen rijden.)

C03

Kijk, hier is een eenrichtingsstraat. (Er mag geen verkeer tegemoet komen rijden.)

C04

Kijk, hier kom je bij een eenrichtingsstraat. Je moet hier rechts afslaan. (Je mag hier niet links afslaan.)

C05

Kijk, hier is een straat die je in mag rijden. (Er mag ook verkeer tegemoet komen rijden.)

C06

Kijk, hier is een autoweg. (Je mag hier niet lopen of fietsen.)

C09

Je mag hier niet fietsen. (Je mag hier ook niet met een brommer of tractor rijden.)

C08

Je mag hier niet met de auto inrijden. (Je mag hier wel inrijden met de fiets.)

C14

Je mag hier niet fietsen.

D07

Je moet hier links of rechts afslaan als je fietst. (Je mag hier niet rechtdoor rijden.)

D01

Je moet hier de richting van de pijlen volgen als je fietst. (Rotonde)

G07

Je moet hier lopen/
Je moet hier het
voetpad opgaan.
(Je mag hier ook
skaten, skelteren en
steppen.)

G11

Je moet hier fietsen/
Je moet hier het
fietspad opgaan.
(Je mag hier ook
lopen als er geen
voetpad is.)

G05

Kijk, hier is een erf.
(Je mag er midden op
straat spelen. Je mag
elkaar niet hinderen.)

G09

Je moet hier
paardrijden.

G10

Einde ruiterspad.

G12a

Je moet het fiets-/
bromfietspad opgaan.
(Op dit pad rijden
ook bromfietzers.)

G12b

Einde fiets-/
bromfietspad.

J08

Pas op, een gevaarlijk
krulspunt. (Je moet
hier extra goed
uitkijken.)

J21

Pas op, er kunnen
kinderen oversteken.

J31

Pas op, zijwind.

E04

Kijk, hier is een
parkeerplaats.

F05

Je mag hier niet
verder fietsen als er
iemand tegemoet
komt rijden.

F06

Kijk, hier is een
doorgang waar
jij eerst mag als er
iemand tegemoet
komt rijden.

C16

Je mag hier niet
lopen.

D02

Je moet hier rechts
voorbij rijden.

D04

Je moet hier
rechtdoor rijden.
(Je mag niet linksaf of
rechtsaf als je fietst.)

D05r

Je moet hier rechts
afslaan als je fietst.
(Je mag niet
rechtdoor of linksaf als
je fietst.)

D05f

Je moet hier rechtdoor
of rechts afslaan als je
fietst. (Je mag hier niet
linksaf als je fietst.)

G13

Kijk, hier is een niet-
verplicht fietspad.
(Je mag zelf bepalen
of je erop gaat rijden.)

G06

Kijk, hier houdt het
erf op.

G14

Kijk, hier houdt
het niet-verplichte
fietspad op.

G12

Einde fietspad/
Fietspad houdt op.

G08

Einde voetpad/
Voetpad houdt op.

J16

Pas op, er wordt aan
de weg gewerkt.

J01

Pas op, slecht
wegdek.

J02

Pas op, een scherpe
bocht naar rechts.

J06

Pas op, een steile
helling.

J17

Pas op, de weg wordt
smaller.

E03

Je mag je fiets hier
niet parkeren.
(Je mag hier ook geen
bromfietzers parkeren.)

L08

Kijk, hier is een
doodlopende weg.

L02

Kijk, hier is een oversteekplaats voor voetgangers.

H01a

Kijk, je komt in de bebouwde kom.

H02a

Kijk, de bebouwde kom houdt op. (Je komt nu buiten de bebouwde kom.)

Hiernaast staan borden die hiervoor ook al zijn beschreven. Ze krijgen er nu alleen een **onderbord** bij. De betekenis verandert dan ook of krijgt een toevoeging.

Een onderbord hoort altijd bij het bord dat er direct boven hangt. Een onderbord kan niet apart voorkomen. Het is altijd een combinatie van twee borden.

C01

O101

Fietsers en voetgangers mogen deze straat in.

C02

O101

of

O103

Fietsers (en bromfietzers) mogen de eenrichtingsstraat wel van deze kant inrijden.

C03

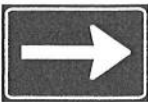
O101

of

O103

Kijk, hier is een eenrichtingsstraat. Fietsers (en bromfietzers) mogen hier wel tegemoet komen rijden.

C04

O103

Fietsers (en bromfietzers) mogen hier wel linksaf.

D04

O101

of

O103

Fietsers (en bromfietzers) mogen hier wel links en rechts afslaan. (Ze mogen hier natuurlijk ook rechtdoor.)

D05

O101

Fietsers mogen hier ook rechtdoor of linksaf. (Fietsers mogen hier natuurlijk ook rechtsaf.)

D06r

O103

Fietsers (en bromfietzers) mogen hier ook links afslaan. (Ze mogen hier natuurlijk ook rechtdoor en rechtsaf.)

D07

O101

Fietsers mogen hier ook rechtdoor. (Fietsers mogen hier linksaf, rechtsaf en rechtdoor rijden.)

L08

O103

Kijk, hier is een doodlopende weg. Voor fietsers (en bromfietzers) loopt de weg niet dood. Zij kunnen doorrijden aan het einde.

B01

O701

De voorrangsweg maakt een bocht. Als je fietst, moet je voorrang krijgen van iedereen die uit de zijwegen komt rijden.

B03

O703

De voorrangsweg maakt een bocht. Als je fietst, moet je voorrang krijgen van iedereen die uit de zijwegen komt rijden.

G11

O406

Je moet hier fietsen. Op dit fietspad kunnen ook fietsers tegemoet komen rijden.

G12a

O406

Je moet het fiets-/bromfietspad opgaan. Op dit fietspad kunnen ook bromfietzers en fietsers tegemoet komen rijden.